

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 96

van **CHRIS JANSSENS**

datum: 13 december 2022

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Single Digital Gateway-verordening - Taalwetgeving in bestuurszaken

In oktober 2018 heeft het Europees Parlement de Single Digital Gateway-verordening aangenomen. Volgens die verordening moeten Europese burgers en ondernemers die in een andere Europese lidstaat wonen, werken, ondernemen of studeren, op een eenvoudige manier informatie kunnen vinden over overheidsdienstverlening in dat land. Overheden moeten daarom online informatie verstrekken over diensten die relevant zijn bij grensoverschrijdende activiteiten (bijvoorbeeld over reizen, werk of pensioen, voertuigen, verblijf, onderwijs of stage, gezondheidszorg en burger- en familierechten). Deze informatie moet niet alleen aan bepaalde kwaliteitseisen voldoen, maar ook worden aangeboden (in de facto) het Engels. Via het portaal YourEurope worden EU-burgers doorverwezen naar digitale Engelstalige informatie op de websites van de lidstaten en hun overheden. Ook de lokale besturen worden via de Single Digital Gateway-verordening verplicht om bepaalde producten en diensten vanaf 12 december 2022 online in het Engels beschikbaar te maken. Door de Vlaamse overheid en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG) werd er al gecommuniceerd naar de lokale besturen om hen daarop te wijzen.

Het is uiteraard wenselijk dat iemand die informatie opzoekt inzake bijvoorbeeld de mogelijkheden van reizen of werk in een EU-land, relevante informatie terugvindt in een voor hem begrijpelijke taal. Anderzijds is het ook een feit dat het Nederlands in een context van toenemende globalisering en massa-immigratie in toenemende mate onder druk staat en dat een assertieve houding van onze overheden om de eentaligheid van Vlaanderen te verdedigen gewenst is. In dat verband kan worden gewezen op de wetgeving op het taalgebruik in bestuurszaken die oplegt dat overheden (lokaal of bovenlokaal) uitsluitend in het Nederlands communiceren met de burger. De vraag rijst dan ook in welke mate met deze taalwetgeving rekening gehouden wordt bij de implementatie van de Single Digital Gateway-verordening.

1. Kan de minister een stand van zaken geven van de uitvoering van de Single Digital Gateway-verordening voor de gewestelijke bevoegdheden en de lokale besturen?
2. Hebben alle lokale besturen zich al geconformeerd aan de verordening? Zo niet, hoeveel/welke gemeenten wel en hoeveel/welke niet? Op welke manier wordt desgevallend toegezien op de toepassing van de verordening door de lokale besturen?
3. Op welke wijze werd bij de uitvoering van de Single Digital Gateway-verordening rekening gehouden met de wetgeving op het taalgebruik in bestuurszaken? Werd er bij de implementatie daarvan gezocht naar een formule die verzoenbaar is met de taalbepalingen uit de actuele taalwet in bestuurszaken en de gewone wet van 9

augustus 1980 tot hervorming der instellingen? Wordt de Single Digital Gateway-verordening om die reden restrictief geïnterpreteerd? Werd in dat verband desgevallend juridisch advies gevraagd? Zo ja, bij wie en hoe luidt dat? Zo niet, waarom niet?

4. Zal deze verordening niet de verkeerde perceptie creëren dat burgers - ook EU-burgers die hier voor langere tijd verblijven - bij onze administratie steeds terechtkunnen in het Engels (waardoor de noodzaak om Nederlands te leren verdwijnt)?
5. Welke initiatieven neemt de minister of zal de minister nemen om te garanderen dat de overheden en administraties ook na de uitvoering van deze verordening enkel in het Nederlands blijven communiceren met de burger, waardoor ook EU-burgers die zich hier voor langere tijd gevestigd hebben voldoende worden gestimuleerd om Nederlands te leren en worden ontmoedigd een houding aan te nemen dat niet zij zich qua taalgebruik moeten aanpassen, maar wel onze samenleving als geheel?
6. Op welke manier garandeert de minister dat de Single Digital Gateway-verordening geen opstap wordt naar de afschaffing van het Nederlands als exclusieve bestuurstaal?
7. Welke andere initiatieven zal de minister in dit verband nog nemen?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Jan Jambon (96), Bart Somers (88)

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 96 van 13 december 2022

van **CHRIS JANSSENS**

1. Voor de Vlaamse bevoegdheden was de deadline voor de informatievoorziening door Europa in het kader van de Single Digital Gateway (SDG)-verordening vastgelegd op 12 december 2020. De gevraagde informatie wordt dan ook al geruime tijd door Vlaanderen aangeleverd en wordt up-to-date gehouden door de verschillende entiteiten en departementen van de Vlaamse overheid. Voor de lokale besturen was de deadline voor de informatievoorziening door Europa vastgelegd op 12 december 2022. De beschikbare informatie van lokale besturen wordt sinds 7 december 2022 via een de Lokale Producten- en dienstencatalogus (LPDC) in het Loket voor Lokale Besturen van het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) namens de lokale besturen aangeleverd aan het YourEurope-portaal.
2. Op datum van 23 januari 2023 zijn 269 gemeentebesturen al aan de slag om het nodige te doen. Het ABB heeft de besturen die nog geen actie nemen in de week van 9 januari gecontacteerd met de vraag om het nodige te doen. Het ABB volgt de evolutie op en zal periodiek de lokale besturen die nog onvoldoende actie hebben genomen daaromtrent contacteren. In bijlage bij dit antwoord zit een overzicht van besturen die reeds de nodige informatie leveren in het kader van de verordening.
3. De verordening verplicht de overheidsdiensten om de informatie die wordt opgesomd in de verordening, in het Engels te verstrekken. Dit is niet conform de nationale taalwetgeving in bestuurszaken.

De administratieve voorbereiding van de uitvoering van de verordening werd gecoördineerd door de diensten van de minister-president. De Vlaamse Regering heeft, op initiatief van de minister-president, tegen de verordening op 4 februari 2019 een beroep tot nietigverklaring ingesteld. Dit gebeurde bij het Gerecht van Eerste Aanleg van het Hof van Justitie van de Europese Unie. Op 10 december 2019 verklaarde het Gerecht het beroep echter onontvankelijk omdat het beroep van de Vlaamse Regering niet gelijkgesteld kan worden aan het beroep van een lidstaat. Een dergelijk beroep kan enkel ingesteld worden door de regeringsautoriteiten van de lidstaten en niet door enkel regeringen van gewesten of andere territoriale autoriteiten. Het Gerecht oordeelde dat Vlaanderen - in de hoedanigheid van 'gewone' procespartij - geen individueel belang kan aantonen omdat deze verordening niet inwerkt op een individuele handeling van Vlaanderen, maar alle overheden op dezelfde manier raakt. Er kwam dus geen inhoudelijke uitspraak. De andere overheden in dit land stelden geen beroep in.

Een verordening heeft ingevolge artikel 288 VWEU een algemene strekking. Zij is verbindend in al haar onderdelen en rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat. Een verordening behoort automatisch tot de (hoogste) normen van de interne rechtsorde van de lidstaten, zonder dat daartoe enige omzetting in nationaal recht nodig is. Ingevolge de voorrang van het Unierecht rust op de lidstaten de verplichting om te

vermijden dat een met het Unierecht strijdige bepaling wordt aangenomen. Daarnaast rust op de lidstaten de verplichting om elke bestaande strijdige bepaling te wijzigen. Zolang het nationale recht niet is gewijzigd, volgt uit het *Simmenthal*-arrest dat een lidstaat elke strijdige bepaling (meteen) buiten toepassing moet laten.

De SDG kadert in de Europese strategie voor een ééngemaakte digitale markt. Om belemmeringen op de interne markt te vermijden en te verwijderen én opdat burgers en bedrijven in staat zijn hun recht op vrij verkeer uit te oefenen, moeten zij dus eenvoudig toegang hebben tot voldoende uitvoerige en betrouwbare informatie over bepaalde rechten, procedures en diensten. Uitsluitend de informatiegebieden die in de SDG vermeld worden, moeten in het Engels worden aangeboden via het YourEurope-portaal. De SDG richt zich op EU-burgers in andere lidstaten. De Vlaamse Overheid ziet er nauw op toe dat het toepassingsgebied beperkt blijft tot enkel die informatiegebieden.

4-7. De SDG richt zich op EU-burgers in andere lidstaten. Het gaat enkel om een digitaal kanaal voor een beperkt aantal diensten. Elke entiteit van de Vlaamse overheid en alle lokale besturen werden actief en expliciet geïnstrueerd dat zij hun eigen kanalen niet in het Engels dienen aan te bieden, zelfs niet voor de diensten die gevat zijn door de SDG-verordening. Die informatie moet immers enkel op het YourEurope-portaal worden aangeboden. Zowel de minister-president als minister Somers zijn van mening dat het hier dus om een uitzondering gaat die strikt tot de SDG-verordening beperkt moet worden. De Vlaamse Overheid zal hier nauw op toezien.

De SDG-verordening zal dus zeker niet de noodzaak wegnemen om voldoende Nederlands te kennen om hier te wonen, werken en leven en heeft ook niet dat doel. Het Nederlands blijft dus de te gebruiken taal in contacten met de overheid, de SDG-verordening is de uitzondering.

BIJLAGE

[Gemeenten die \(via de Vlaamse Overheid\) de nodige informatie aanleveren in het kader van de SDG-verordening.](#)